

ОСОБЛИВОСТІ СЕЛЕКЦІЇ СОЇ НА СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ

Рибальченко А.М.

кандидат сільськогосподарських наук

Сою уражує близько 120 збудників хвороб грибної, бактеріальної і вірусної природи – від висіяного насіння до повної стиглості. У нашій країні найбільше розповсюдження одержали фузаріоз, пероноспороз, септоріоз, церкоспороз, аскохітоз, альтернаріоз, біла гниль, кутуватий та пустульний бактеріоз, вірусна мозаїка. Успіх селекційної роботи залежить від відповідного базового та експериментального вихідного матеріалу, методів та техніки роботи [1]. У селекційних програмах значна увага приділяється підвищенню стійкості до хвороб та шкідників. Стратегія селекції полягає в досконалому вивченні і підборі вихідного матеріалу, визначенні його генетичної цінності і механізмів успадкування цінних господарських ознак. При цьому в польових умовах використовуються штучно створені інфекційні та провокаційні фони, а також експрес методи оцінки в умовах лабораторії [2].

Стійкість сортів до шкідливих організмів набуває в теперішній час такого ж важливого значення, як висока продуктивність та якість урожаю. Використання стійких сортів у виробництві має ряд істотних переваг, основними з яких є обмеження втрат урожаю, підвищення якості продукції, зниження шкідливості патогенів, підвищення ефективності усіх захисних заходів. У первинному ареалі культурної сої (Південно-Східна Азія, Далекий Схід) найбільш шкідливими є септоріоз, пероноспороз, церкоспороз, фузаріоз, аскохітоз, філlostиктоз, бактеріози та вірусна мозаїка. У Європейському регіоні – вугільна, сіра та біла гнилі, фузаріоз, пероноспороз, септоріоз, фітофтороз, альтернаріоз, рак стебла, сім'ядольний бактеріоз, бактеріальний опік, пустульна плямистість, бактеріальне в'янення, різні вірусні захворювання. Інтенсивність і непродуманість застосування хімічних заходів захисту рослин породжує цілий ряд негативних наслідків для довкілля. З огляду на це необхідно вести пошук виважених шляхів розв'язання проблеми захисту рослин, зокрема збільшити частку імунологічних та біологічних методів. Перехід виробництва на рівень інтенсивних технологій обґрунтований наявністю проблем його екологічної безпеки [3].

При виборі сорту основними критеріями повинні бути його висока пластичність, стійкість до несприятливих умов вирощування, здатність максимально реалізувати свій потенціал. Основною проблемою селекції на стійкість до фітопатогенів є забезпечення селекційного процесу донорами стійкості. Тому скринінг і визначення на інфекційних фонах нових джерел стійкості до збудників хвороб та шкідників є найважливішим завданням фітопатологів і селекціонерів [4]. Серед задач, які ставить перед собою селекціонер, стійкість до хвороб є лише однією із ознак майбутнього сорту. Існують труднощі у подоланні з'єднання генів і пов'язане з цим поєднання корисних ознак з небажаними. Продуктивність є інтегральним показником і створювані сорти повинні мати збалансований розвиток усіх елементів продуктивності і стійкості до хвороб, а не максимальний показник будь-якої окремої ознаки. Селекція на стійкість до

хвороб – складніша від селекції на будь-яку іншу господарську ознаку ще й тому, що в даному випадку ми маємо справу з патогеном, якому властивий безперервний хід еволюційної мінливості і адаптивні зміни, які направлено на збереження виду [5].

Стійкі сорти безумовно відіграють дедалі важливішу роль в поширенні шкідливих організмів, так як їх вирощування має великі переваги порівняно з вирощуванням сприйнятливих. Серед сортів сої, що вирощуються в нашій країні, незважаючи на велику морфо-фізіологічну різноманітність, немає таких, що мають абсолютну стійкість до найбільш поширених хвороб. Навпаки – більшість їх відноситься до категорії сприйнятливих. Отже, вирощування стійких сортів сої є нині актуальним питанням [6].

Схема сучасної селекційної програми складається з роздільних обліків, пошуку генів, що відповідають за формування різних типів стійкості та об'єднання їх в одному генотипі. Завершальним етапом цієї програми є перенесення стійкості, яка отримана з різних джерел – у добре адаптовані до умов вирощування та витривалі до шкідливих організмів генотипи. Для створення нових сортів сої використовуються різні типи схрещувань: прості, складні, бекроси та їх модифікації. Останнім надається перевага при здійсненні інтрогресії певних генів, які контролюють прояв тих чи інших ознак.

При появі нових видів є обов'язковим їх включення в склад інокулюму при створенні штучних інфекційних фонів. Відомо, що імунітет рослин це мінливий стан, обумовлений онтогенезом рослин і визначеним для кожного віку фізіологічним станом рослинних клітин, а також тісно пов'язаний з патогеном і навколишнім середовищем, тому використання експрес-методів оцінки стійкості рослин до хвороб на початкових етапах їх розвитку дозволяє завчасно диференціювати матеріал і надає селекційному процесу більш спрямований характер. Основним методом отримання нових генотипів для подальшої селекційної роботи є гібридизація, завдяки якій відбувається рекомбінація хромосом, поєднання ознак двох і більше сортів, створення форм з комплексом корисних ознак, у тому числі з високими господарськими якостями і стійкістю до хвороб. Кращий результат забезпечує добір на жорсткому інфекційному фоні серед біотипів, що складають популяцію більш стійких та витривалих патогенів [7].

Ефективність селекції на імунітет базується на використанні домінантних генів, які контролюють резистентність і, перш за все, на наявності у вихідному селекційному матеріалі ефективних генів стійкості. Селекція сої на стійкість до шкідників обумовлена вивченням колекції, виділенням та залученням у генотип кращих сортів та донорів стійкості. Розширення площ вирощування спричиняє дедалі більше насичення ґрунту шкідливими для сої патогенами, а отже, й потребу створювати стійкі проти хвороб і шкідників сорти.

Список використаних джерел

1. Основи селекції польових культур на стійкість до шкідливих організмів: навчальний посібник / В. В. Кириченко, В. П. Петренкова, І.М. Черняєва. За ред. В. В. Кириченка та В. П. Петренкової. Харків: Ін-т рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН, 2012. 320 с.

2. Ткачова С. В. Захист посівів сої від шкідників. *Агробізнес сьогодні*. 2012. № 12 (235). С. 28.

3. Чекалин Н.М. Генетические основы селекции зернобобовых культур на устойчивость к патогенам. Полтава: Інтерграфіка, 2003. 186 с.

4. Трибель С. О. Стійкі сорти: проблеми і перспективи. *Карантин і захист рослин*. 2005. № 4. С. 3-5.

5. Ідентифікація ознак зернобобових культур (горох, соя): навчальний посібник / В. В. Кириченко, Л. Н. Кобизєва, В. П. Петренкова, В. К. Рябчун, О. М. Безугла, Т. Ю. Маркова. За ред. В. В. Кириченка. Харків: ІР ім. В.Я. Юр'єва УААН, 2009. 172 с.

6. Кучеренко Є. Ю. Сучасний стан селекції сої на підвищену урожайність і стійкість до біо- та абіотичних чинників. *Вісник ХНАУ. Серія «Фітопатологія та ентомологія»*. 2016. № 1-2. С. 37-46.

7. Методичні рекомендації з вивчення генетичних ресурсів зернобобових культур. Кобизєва Л. Н., Безугла О. М., Силенко С. І., В. В. Колотилов, Т. В. Сокол та ін. Харків: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва, 2016. 84 с.

ВПЛИВ СОРТУ НА НАСІННЄВУ ПРОДУКТИВНІСТЬ ГОРОХУ

Баган А.В.,

кандидат сільськогосподарських наук

На сьогоднішній день сортова агротехніка зернобобових культур, зокрема і гороху посівного, зосереджена на контролі процесів отримання високого рівня насінневої продуктивності та якості зерна, а також на використанні даною культурою біологічного потенціалу урожайності [3].

Продуктивність гороху посівного, в основному, залежить від генотипу сорту. На даний час створено і зареєстровано різні за морфологією сорти гороху, але їх біологічні особливості використані не у повному обсязі. Тому сорт повинен характеризуватися високою адаптивністю, до основних властивостей якої відносять не тільки тип росту рослин, рівномірне досягання, стійкість до хвороб і обсіпання, а й високий потенціал продуктивності [1, 2].

Метою наших досліджень було вивчення рівня формування насінневої продуктивності гороху посівного залежно від генотипу сорту.

Предметом дослідження були сорти гороху посівного середньостиглої групи: Зіньківський, Мазепа, Намисто, Девіз, Меценат, які досліджували протягом 2018-2020 років. За умовний стандарт прийнято сорт полтавської селекції – Зіньківський. Попередник – пшениця озима. Облікова площа ділянки – 25 м². Перед збирання врожаю відбирали рослини для визначення його структури.

Сорти гороху посівного досліджували за такими ознаками: висота рослини; кількість бобів на рослині; кількість насінин на рослині; кількість насінин у бобі; маса насіння з рослини; маса 1000 насінин; урожайність.

Показники визначали згідно методичних вимог нормативної документації.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
14 травня 2021 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році

Полтава 2021

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2021. –328 с.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

<i>Дядик Т.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА АГРАРНУ ПРОДУКЦІЮ.....	4
<i>Боровик Т.В.</i> ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗАСТОСУВАННЯ АУТСОРСИНГУ НА РИНКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ.....	6
<i>Даниленко В.І.</i> ЦІНОВІ ТРЕНДИ НА РИНКУ ЗЕРНА У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ.....	8
<i>Терещенко І.О.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	10
<i>Калюжна Ю.П.</i> ЯКІСТЬ – ЕЛЕМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО ЗБУТУ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ	12
<i>Майборода О.В.</i> ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОГО МЕДІА МАРКЕТИНГУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	14
<i>Кошова Л.М.</i> ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ОРГАНІЧНОЇ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ПОЛТАВЩИНИ.....	17
<i>Лозинська Т.М.</i> ДО ПИТАННЯ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	20
<i>Мирна О.В.</i> ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА БІЗНЕС-ПРОЄКТІВ: КОМУНІКАЦІЙНА РОЛЬ «ІНСТИТУТУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ НЯНЬ».....	22
<i>Панасенко Н.Л.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	24
<i>Шупта І.М.</i> СУЧАСНІ ТРЕНДИ В СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ.....	26

Щетініна Т.О. ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	28
Помаз О.М. РЕГІОНАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	30
Сазонова Т.О. САМОМОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ	32
Ищейкін Т.Є. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ЯКІСТЬ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ	34
Федірець О.В. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	36
Шульженко І.В. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОМУНІКАЦІЯМИ СУЧАСНОЇ ОРГА- НІЗАЦІЇ	38
Воронько-Невіднича Т. В. ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО ІМІДЖУ ОРГАНІЗАЦІЇ	39
Маркіна І.А., Вороніна В.Л. ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АПК	42
Олійник А.С. УПРАВЛІННЯ АВТОМАТИЗАЦІЄЮ ДОКУМЕНТООБІГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	44
Слюсарь І.І., Слюсар В.І., Уткін Ю.В., Копішинська О.П. РОЗШИРЕННЯ ФУНКЦІОНАЛУ ІНТЕРАКТИВНИХ КАРТ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ НА ОСНОВІ БАТИМЕТРІЇ	45
Кравченко С.І. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШЛЯХОМ ТЕСТУВАННЯ АРІ	47

Одарущенко О.Б. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАТИСТИЧНИХ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ І МОДЕЛЮВАННЯ ПОТОКУ ЗАДАЧ В ГРІД.....	49
Писаренко С.В. ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ В ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА.....	51
Березіна Л.М. LEAN-ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ УПРАВЛІННІ ВИРОБНИЦТВОМ.....	53
Волкова Н.В. ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	55
Миколенко І.Г. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ІННОВА- ЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ.....	57
Пантелеймоненко А.О. ПРО КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ОБСЛУГОВУЮЧОГО КООПЕРАТИВУ З НАДАННЯ ВЕТЕРИНАРНИХ ПОСЛУГ	60
Самойлик Ю.В., Вернигора М.В., Міроєвська М.В. ІНДЕКС ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ ЯК ГОЛОВНИЙ ІНДИКАТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ДЕРЖАВ	62
Світлична А.В., Дем'яненко Н.В., Яснолоб І.О. ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА УПРАВЛІННЯ СТАРТАП ПРОЄКТАМИ.....	64

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

Єгорова О.В., Дорошенко А.П. АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ).....	67
Дорошенко А.П., Кончаковський Є.О. МЕТОДИ ОЦІНКИ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ.....	69
Кононенко Ж.А., Чіп Л.О. НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ	71

Песцова-Світалка О.С., Кононенко Ж.А. ЗАОЩАДЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	73
Тютюнник Ю.М. ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ БАНКУ	75
Томілін О.О. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКОСТІ В БУРЯКОЦУКРОВІЙ ГАЛУЗІ.....	77
Глущенко Ю.А. СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	79
Дорошенко О.О. ГОРИЗОНТАЛЬНЕ ВИРІВНЮВАННЯ ПОДАТКОСПРОМОЖНОСТІ БЮДЖЕТІВТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	81
Дроботя Я.А. РОЛЬ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА	83
Зоря О.П., Зоря С.П. НЕОБХІДНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО ІНВЕСТУВАННЯ У СТАЛІЙ РОЗВИТОК АГРАРНОЇ СФЕРИ.....	85
Краснікова О.М. ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА ЯК СУБ'ЄКТ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	88
Чумак В.Д., Бражник Л.В. ШЛЯХИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ БАНКРУТСТВА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	89
Єрмолаєва М.В. РОЗРАХУНКИ ЗА ОРЕНДОЮ ЗЕМЕЛЬНИХ ПАЇВ: ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ, ЗВІТНІСТЬ.....	91
Левченко З.М., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є. СУЧАСНІ РІШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРСОНІФІКОВАНОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	94
Ліпська О.В., Ліпський Р.В. ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ 2021: ОСОБЛИВОСТІ ТА НЮАНСИ	97

Мац Т.П.
ПОНЯТТЯ ТА РІВНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ 99

Мокієнко Т.В., Прийдак Т.Б.
ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ПРОГРАМНИМ ПРОДУКТОМ
UNIVERSAL (ERP) ВЕРСІЯ 7)..... 101

Пономаренко О.Г.
ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТУВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 103

Пилипенко К.А., Плаксієнко В.Я.
СУТНІСТЬ ОБЛІКОВО – АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ 106

Матвієнко Л.Г.
ОСОБЛИВОСТІ ВІРТУАЛЬНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ 108

Подлєсна Г.В.
ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ
ІГОР У НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 110

Помаз Ю.В.
МЕТОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКВИ В УРСР У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1940-1950-х рр..... 113

Приходько С.М.
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УМОВАХ
ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА..... 115

Шейко С.В.
ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ ІСТОРІЇ У ПРОСВІТНИЦТВІ ВОЛЬТЕРА 117

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

Бараболя О.В., Жемела Г.П.
ВПЛИВ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ
ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ТВЕРДОЇ 120

Жемела Г.П., Бараболя О.В.
ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ
НА ЯКІСТЬ ХЛІБА 121

Тищенко В.М., Баташова М.Є. НОВА СХЕМА ВИРОБНИЦТВА ДОБАЗОВОГО НАСІННЯ В ПЕРВИННИХ ЛАНКАХ НАСІННИЦТВА СЕЛЕКЦІЙНОГО ЦЕНТРУ ПДАА	123
Бріжак Я.В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРВИННОГО НАСІННИЦТВА СОРТІВ СОЇ АДАМОС ТА АЛЕКСАНДРИТ	125
Рибальченко А.М. ОСОБЛИВОСТІ СЕЛЕКЦІЇ СОЇ НА СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ	127
Баган А.В. ВПЛИВ СОРТУ НА НАСІННЄВУ ПРОДУКТИВНІСТЬ ГОРОХУ	129
Юрченко С.О. СПОСОБИ ПРИСКОРЕННЯ ОТРИМАННЯ ЦИБУЛІ НА ПЕРО	131
Шокало Н.С. ЛАВАНДА ЛІКАРСЬКА – ПРЕКРАСНЕ ДЖЕРЕЛО ЗДОРОВ'Я	133
Писаренко П.В., Самойлік М.С., Тараненко А.О., Серeda М.В. АНАЛІЗ ПРОДУКЦІЙНО-ДЕСТРУКЦІЙНИХ ВІДНОСИН ГІДРОСИСТЕМИ Р. ВОРСКЛА	135
Опара М.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СИСТЕМ ЗЕМЛЕРОБСТВА	137
Писаренко П.В., Самойлік М.С., Диченко О.Ю., Серeda М.В. РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ЕВТРОФІКАЦІЇ ВОДНИХ СИСТЕМ	140
Четверик О.О. ВПЛИВ МІКРОДОБРІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО	142
Короткова І.В. БІОЛОГІЧНА АКТИВНІСТЬ ГУМІНОВИХ КИСЛОТ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СТРУКТУРА — ВЛАСТИВОСТІ	144
Крикунова В.Ю., Колеснікова Л.А. ЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ КОМБІКОРМІВ У ТВАРИННИЦТВІ	147
Ромашко Т.П., Малюга А.Ю. ВОДНІ ЕКСТРАКТИ <i>Hypericum perforatum</i>	150

Малюга А.Ю., Благодарь К.С. ВПЛИВ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ НА ЯКІСТЬ ТА НАТУРАЛЬНІСТЬ МЕДУ.....	151
Білинська О.В. ВПЛИВ МАНІТОЛУ, КОНЦЕНТРАЦІЇ МАЛЬТОЗИ ТА ПРИРОДИ ГЕЛЕУТВОРЮВАЧА ЖИВИЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА НА РЕАЛІЗАЦІЮ МОРФОГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ У КУЛЬТУРІ ПИЛЯКІВ <i>IN VITRO</i>	153
Сахно Т.В. ЯКІСТЬ КОРМІВ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН.....	155
Кондратенко С.І., Пилипенко Л.В., Дульнєв П.Г. ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ НАСІННЕВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СЕЛЕКЦІЙНО-ЦІННИХ ЗРАЗКІВ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО.....	158
Таргоня В.С. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ АДАПТИВНИХ АГРОБІОІНЖЕНЕРНИХ СИСТЕМ.....	160
Міщенко О.В., Колєснікова Л.А. ЗАСТОСУВАННЯ ГЕРБІЦИДІВ НА ПОСІВАХ СОНЯШНИКУ.....	162
Шакалій С.М. ХЛІБОПЕКАРСЬКІ ВЛАСТИВОСТІ ПШЕНИЧНОГО БОРОШНА.....	164
Куценко О.М., Ляшенко В.В. ОРГАНІЧНЕ ВИРОЩУВАННЯ ГРЕЧКИ.....	166
Бараболя О.В., Жемела Г.П. ВПЛИВ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ТВЕРДОЇ.....	167
Жемела Г.П., Бараболя О.В. ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ НА ЯКІСТЬ ХЛІБА.....	169
Ласло О.О. ҐРУНТОВІ МІКРОБІОЦЕНОЗИ БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ.....	171

Біленко О.П., Філіпась Л.П.
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СВИГРАСУ НА ОКУЛЬТУРЕНИХ
ТА МАЛООКУЛЬТУРЕНИХ ДІЛЯНКАХ ҐРУНТУ 172

Тимощенко Л.В.
ПРОБЛЕМА НИЗЬКОЇ СХОЖОСТІ НАСІННЯ ПРОСА ПРУТОПОДІБНОГО
ПРИ ВИРОЩУВАННІ В ЛІВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ 174

Гангур В.В.
ВПЛИВ ПРОТРУЙНИКІВ НА СХОЖІСТЬ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ
ЗА РІЗНИХ СТРОКІВ СІВБИ 176

Філоненко С.В.
БОРТЬБА ІЗ БУР'ЯНАМИ У ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ: ЯКА СИСТЕМА
ЗАХИСТУ КРАЩА..... 178

Філоненко С.В., Попов О.О.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ РІЗНИХ
МІКРОДОБРІВ НА ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ..... 182

Філоненко С.В., Кочерга А.А., Пипко О.С.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕРБІЦИДІВ НА МАТОЧНИХ
ПОСІВАХ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ 185

Єремко Л.С., Бондаренко К.В.
ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ НА ФОРМУВАННЯ ЛИСТКОВОЇ
ПОВЕРХНІ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ РІЗНОЇ ЩІЛЬНОСТІ 189

Дьомін Д.Г., Дековець В.О.
ПЕРСПЕКТИВНІ ЕНЕРГЕТИЧНІ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА
БІОМАСИ..... 190

СЕКЦІЯ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Антонець А.В., Арендаренко В.М., Савченко Н.К.
ОПТИМАЛЬНЕ СПІВВІДНОШЕННЯ КУТІВ НАХИЛУ ПРИ РУСІ ЗЕРНА
У ПОХИЛОМУ КАНАЛІ 194

Арендаренко В.М., Іванов О.М., Самойленко Т.В., Сімонов К.В.
НАТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РУХУ ЗЕРНОВОЇ МАСИ ПО ДВОСТУПІНЧАС-
ТОМУ ГРАВІТАЦІЙНОМУ ТРАНСПОРТЕРУ 196

Бурлака О.А.
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ
СУЧАСНИХ ЗЕРНОЗБИРАЛЬНИХ КОМБАЙНІВ..... 198

Велит І.А. АНАЛІЗ СПЕКТРАЛЬНОГО РОЗПОДІЛУ ВИПРОМІНЮВАННЯ ВИСОКОІНТЕНСИВНИХ НАТРІЄВИХ ЛАМП ДЛЯ СВІТЛОКУЛЬТУРИ РОСЛИН.....	200
Горик О.В., Брикун О.М. АНАЛІЗ КОНСТРУКЦІЙ УСТАНОВОК ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ПОВЕРХОНЬ ГАБАРИТНИХ ВИРОБІВ	202
Дмитриков В.П. ПЕРЕРОБКА АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ: АНАЛІЗ ТЕХНОГЕННИХ РИЗИКІВ	206
Іванюта М.В. РОЗРОБКА ER МОДЕЛІ ВЛАСТИВОСТЕЙ ҐРУНТУ ДЛЯ СИСТЕМ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБРОБІТКУ	208
Канівець О. В., Горда Т. М., Канівець І. М. ЗАСТОСУВАННЯ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ФІЗИКИ	210
Ляшенко С.В. РЕЗУЛЬТАТИ ВИПРОБУВАННЯ МАШИНИ ДЛЯ ПОДРІБНЕННЯ ГІЛОК	212
Наумов Н.С., Найдьон Н.В., Попов С.В. ПЕРЕДАЧА ЗВУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛАЗЕРНОГО ПРОМЕНЯ	214
Рижкова Т.Ю. ОСОБЛИВОСТІ МІЖРЯДНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ҐРУНТООБРОБНИМИ ЗНАРЯДДАМИ У ПРОЦЕСІ ВИРОЩУВАННЯ ПРОСАПНИХ КУЛЬТУР	216
Дудник В.В. ЗАВДАННЯ І ОBOB'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	218
Лапенко Г.О., Лапенко Т.Г. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ШЛІФУВАЛЬНИХ КРУГІВ ТА ПАРАМЕТРІВ ЇХ РОБОТИ ПРИ ЗАТОЧЦІ ТВЕРДОСПЛАВНИХ ІНСТРУМЕНТІВ	220

Лапенко Т.Г. ОСНОВНІ УМОВИ БЕЗПЕЧНОЇ РОБОТИ В ГАЛУЗІ АГРОІНЖЕНЕРІЇ	223
Опара Н.М. ЕПІДЕМІЯ ТУБЕРКУЛЬОЗУ В УКРАЇНІ – СОЦІАЛЬНА НЕБЕЗПЕКА ЧИ МЕДИЧНА ПРОБЛЕМА?	226
Опара Н.М., Дударь Н.І. ГЕПАТИТ С – ЩО ТРЕБА ЗНАТИ УКРАЇНЦЯМ	228
Дрожжана О.У. СИСТЕМА «ЛЮДИНА-ЗАСОБИ ПРАЦІ-СЕРЕДОВИЩЕ»	230
Шпилька М.М., Дрожжана О.У. ФАКТОРИ КУРСОВОЇ СТІЙКОСТІ АВТОМОБІЛЯ.....	233
Дударь Н.І. СИНДРОМ ХРОНІЧНОЇ ВТОМИ У ПОВСЯКДЕННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.....	235
Прасолов Є.Я. ПОКРАЩЕННЯ ТЕХОЛОГІЇ ПОСІВУ ПРОРОЩЕНОГО НАСІННЯ ОВОЧІВ.....	237
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	
Бердник В.П., Бердник І.Ю. ПРИЄМНА ПОДІЯ СВІТОВОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ФАКУЛЬТЕТІВ ВЕТМЕДИЦИНИ УКРАЇНИ	240
Бердник В.П. ДО ІСТОРІЇ СПІВПРАЦІ МІЖ ФАКУЛЬТЕТАМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ПДАА (ПДАУ) І УНІВЕРСИТЕТУ МИКОЛИ КОПЕРНІКА В ТОРУНІ (ПОЛЬЩА).....	241
Бердник В.П., Тімченко О.В. БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ КУЛЬТУР СІТРОВАСТЕР SPP., ВИДІЛЕНИХ ІЗ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА КОРМІВ.....	243
Євстаф'єва В.О., Хорольський А.А. АСОЦІАТИВНИЙ ПЕРЕБІГ ПАСАЛУРОЗУ КРОЛІВ З ЦИСТИЦЕРКОЗОМ В УМОВАХ ОДНООСІБНИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	245

Киричко О.Б., Савченко В.О. ВПЛИВ ОБМІННИХ ПРОЦЕСІВ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ КОРИВ.....	247
Коне М.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ КАЛЦІВІРОЗУ У КОТІВ В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ ТОВ «БІОЦЕНТР» МІСТА ПОЛТАВА.....	249
Коне М.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ПАРВОВІРУСНОГО ЕНТЕРИТУ У СОБАК В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ «БІОЦЕНТР» МІСТА ПОЛТАВА.....	251
Корчан Л.М., Корчан М.І. ПОШИРЕННЯ КНЕМІДОКОПТОЗУ СЕРЕД ПАПУГ	253
Кравченко С.О., Локес-Крупка Т.П., Канівець Н.С., Бурда Т.Л. УЛЬТРАСОНОГРАФІЯ СЕЧОВОГО МІХУРА КОТІВ ЗА УРОЛІТІАЗУ	254
Кручиненко О.В. ПІДГОТОВКА ТА АНАЛІЗ КІЛЬКІСНИХ ДАНИХ В БІОЛОГІЇ	256
Кулинич С.М., Омельченко Г.О., Авраменко Н.С., Онищенко А.В. АНАЛІЗ ХІРУРГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ «ВЕТКОМФОРТ»	258
Кулинич С.М., Омельченко Г.О., Авраменко Н.О. «ЛИСТАЮЧИ НЕТЛІННІ ПАМ'ЯТІ СТОРІНКИ... »	260
Мельничук В.В., Євстаф'єва В.О. ПОШИРЕННЯ ТА НОЗОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ НЕМАТОДОЗІВ ТРАВНОГО КАНАЛУ ОВЕЦЬ У ГОСПОДАРСТВАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	262
Мельничук В.В., Коваленко С.О. БОВІКОЛЬЗ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ – ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЇ ТА БІОЛОГІЇ ЗБУДНИКА	264
Михайлютенко С.М. ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ОЛІЇ.....	266

Передера О.О., Передера Р.В.
ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА ПАТОЛОГО-
АНАТОМІЧНІ ЗМІНИ ЗА ВІРУСНОЇ ГЕМОРАГІЧНОЇ ХВОРОБИ
КРОЛІВ..... 268

Передера С.Б., Щербакова Н.С., Передера Ж.О., Лагута А.
ІСТОРІЯ ТАКСОНОМІЇ ЗБУДНИКІВ ХЛАМІДІОЗУ 270

Сахарова О.Ю., Киричко Б.П., Звенігородська Т.В.
КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК КЕРАТОКОН'ЮКТИВІТУ ВІСЛЮКА 272

Туль О.І.
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ ТРАВНОЇ СИСТЕМИ ЄМЕН-
СЬКОГО ХАМЕЛЕОНА (*Chamaeleo calytratus*)..... 273

Щербакова Н.С., Передера Ж.О., Передера С.Б.
КОНТАМІНАЦІЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ БЕНЗ(А)ПІРЕНОМ 275

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Будник Н.В.
ВИКОРИСТАННЯ ПРОБУДЖЕНИХ ЗЕРЕН ЯЧМЕНЮ В ТЕХНОЛОГІЇ ВА-
РЕНИХ КОВБАС ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ..... 279

Васильєва О.О.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ГІБРИДНИХ НЕСУЧОК КРОСУ
ЛОМАНН БРАУН У НЕСПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ
ПТАХОГОСПОДАРСТВІ 281

Дубова Г.Е.
ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІПІДІВ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ 284

Кайнаш А.П.
ВИКОРИСТАННЯ БОРОШНА БОБОВИХ КУЛЬТУР
У ВИРОБНИЦТВІ М'ЯСНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ..... 286

Карбан Ю.В.
АНАЛІЗ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ БЕЗПЕЧНОСТІ І ЯКОСТІ КОЗИНОГО
МОЛОКА В УКРАЇНІ І В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 288

Карунна Т.І., Шаферівський Б.С., Желізняк І.М.
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА
В УКРАЇНІ ТА НА ПОЛТАВЩИНІ 292

Кодак Т.С., Кравченко О.І. ОСОБЛИВОСТІ КОЗЯЧОГО МОЛОКА-СИРОВИНИ ТА МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ В ПРОДУКТАХ	294
Кузьменко Л.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПІДКИСЛЮВАЧА КОРМІВ ІЗ ВМІСТОМ МІКРОЕЛЕМЕНТІВ У ГОДІВЛІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ...	296
Оглобля В.В. КОМБІНАЦІЙНА ЗДАТНОСТІ СВИНЕЙ ІРЛАНДСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ.....	298
Рак Т.М. ПІДВИЩЕННЯ ЗБЕРЕЖЕНОСТІ НОВОНАРОДЖЕНИХ ТЕЛЯТ	301
Сукманов В.О. РОЗВИТОК «ЗЕЛЕНИХ ТЕХНОЛОГІЙ» У НДЛ «СУБКРИТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВАХ» ПДАА.....	303
Тендітник В.С., Карпенко Ю.М., Лукаш А.Ю., Свириденко О.С., Семенова А.Р. ЯКІСТЬ МОЛОКА В РІЗНІ ПОРИ РОКУ	306
Усачова В. Є. ІННОВАЦІЙНІ БІОТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	309
Чижанська Н.В. МІКРОЕЛЕМЕНТИ ДЛЯ ПІДГОДІВЛІ БДЖІЛ.....	311
Юхно В.М. ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ МОЛОКА-СИРОВИНИ В УКРАЇНІ	313

Наукове видання

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
14 травня 2021 р.**

**Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році**

Підп. до друку 14.05.2021. Формат 60x90 1/16.
Ум. друк. арк. 20,5. Обл.-вид. арк. 20.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.